

מדינת ישראל
בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ערר (י-ם) 2802-18

בית הדין לעררים בירושלים
בפני כב' הדיין מרט דורפמן

העררים:

1. [REDACTED]
 2. פלונית (קטינה)
 3. פלונית (קטינה)
 4. פלונית (קטינה)
 5. פלונית (קטינה)
 6. המוקד להגנת הפרט
ע"י ב"כ עו"ד דניאל שנחר
- נ ג ד

המשיב: **משרד הפנים - רשות האוכלוסין וההגירה**
ע"י הלשכה המשפטית, עו"ד איילה שחר-שוורץ

פסק דין

1. בפניי ערר שהוגש ביום 11.04.18. עניינו של ערר זה בתקיפת החלטת מנהלת תחום אשרות וזרים של המשיב מיום 13.02.18, שדחתה את בקשתה של העוררת 1 (להלן: "העוררת") לשדרוג מעמדה בישראל ממעמד ארעי למעמד של תושבת קבע.
2. כבר בפתח פסק הדין אציין, כי בית הדין ער לשינוי בנוהל הסדרת עבודתה של הוועדה הבינמשרדית חמיימצת לקביעה ומתן מעמד בישראל מטעמים הומניטריים, אשר נעשה ביום 21.10.18, ושנוגע לבקשות שדרוג מעמד לרישיון ישיבת קבע (סעיפים יב, ו-יג לנהל). יחד עם זאת, הואיל ושינוי הנ"ל אינו חל על המקרה שבפניי, אכריע בערר בהתאם למצב המשפטי שהיה קיים ערב תיקון של הנוהל.
3. כרקע עובדתי אציין בתמצית, כי העוררת הינה אזרחית ירדן, ילידת 81 [REDACTED], גרושה ולה 4 ילדים – העוררות 2-5, קטינות, תושבות קבע בארץ, ילידי שנת 2004, 2005, 2009, 2012. ביום 16.08.00 נישאה העוררת למר [REDACTED], תושב קבע בישראל ויליד 24.06.76.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

(להלן: "מר" ■■■■■). ביום 11.07.03 נכנסה העוררת לראשונה לישראל באשרת ביקור מסוג ב/2 שניתנה לתקופה בת שלושה חודשים. ביום 04 ■■■■■ נולדה לעוררת ולמר ■■■■■ העוררת 2. ביום 04 ■■■■■ הגיעו מר ■■■■■ והעוררת ללשכת המשיב והגישו בקשה להסדרת מעמדה של העוררת בישראל מכוח נישואיהם. ביום 05 ■■■■■ נולדה לעוררת ולמר ■■■■■ העוררת 3.

4. ביום 22.02.05 ניתן לעוררת רישיון שהייה מסוג ב/1 שתוקפו עמד עד ליום 17.07.05. ביום 30.08.07 ניתן לעוררת רישיון שהייה מסוג ב/1 שהוארך מעת לעת ועד ליום 31.12.09. ביום 09 ■■■■■ נולדה לעוררת ולמר ■■■■■ העוררת 4. ביום 22.07.09 התבקשו העוררים להמציא מסמכים לצורך המשך טיפול בבקשתם. ביום 22.12.09 ניתנה החלטת המשיב כי אושר שדרוג מעמדה של העוררת בישראל. ביום 27.12.09 ניתן לעוררת רישיון ארעי מסוג א/5 שהוארך מעת לעת. ביום 05.09.11 התייצב מר ■■■■■ בלשכת המשיב וביקש לבטל את הבקשה לאיחוד משפחות עם העוררת. באותו מועד נערך לו ראיון במסגרתו ציין, כי מזה שלושה חודשים העוררת מתגוררת בבית סאחור וכי הגישה כנגדו תלונה במשטרה.

5. ביום 07.09.11 נערך לעוררת ראיון טלפוני במסגרתו טענה האחרונה כי יחסים עם מר ■■■■■ הינם "בסדר גמור" וכי היא מתגוררת מזה כחודש אצל דודיה בבית סאחור מאחר וחיא בחודש השני להריונה. עוד טענה כי ייתכן ומר ■■■■■ ביקש לבטל את הבקשה עקב לחץ משפחתי. עוד באותו חיום, נערכה שיחה טלפונית למר ■■■■■ שטען כי היה מבקר את העוררת בבית דודיה אך כאשר הבין כי אינה מתכוונת לחזור להתגורר בירושלים החליט לבטל את הבקשה. עוד ציין כי היחסים ביניהם אינם בסדר וכי הוא אינו רוצה קשר עם העוררת. ביום 12.09.11 נערך לעוררת ראיון בלשכת המשיב במסגרתו טענה כי היא שוחה בבית דודיה בבית סאחור מזה כשבועיים. עוד טענה העוררת כי מר ■■■■■ נוהג כלפיח באלימות פיזית ומילולית. לדבריה, בני משפחתו של האחרון ביקשו ממנו לגרשה מאחר ונולדו לה רק בנות.

6. עוד נשאלה העוררת בנוגע לתלונה אשר הגישה במשטרה, והאחרונה טענה כי היא ביטלה את התלונה עקב איומים מצד משפחת בעלה. לדברי העוררת היא רוצה לעבור להתגורר בירושלים, לקבל אפוסטרופסות על גנותיה ומזונות ממר ■■■■■. בתום חריאיון התבקשה העוררת להמציא למשיב בתוך 14 ימים הוכחות לכך שהיא עברה להתגורר בירושלים. ביום 02.02.12 התקבלה פניה מבי"כ העוררת במסגרתה נטען, כי העוררת הוזמנה ללשכת המשיב ליום 12.12.11 לצורך הגשת בקשת לוועדה הבינמשרדית וכי התייצבה במועד כפי שנדרשה עם מסמכים חלקיים, גניהם מכתב המסביר כי בי"כ העוררת עוסק באיסוף מסמכים רלוונטיים להגשת הבקשה. עוד נטען, כי ביום 10.01.12 התייצבה העוררת בלשכת המשיב והגישה את הבקשה להסדרת מעמדה בישראל, מטעמים הומניטריים.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

ביום 05.02.12 נערך ראיון לעוררת במסגרתו טענה, בין היתר, כי מתגוררת בעיסאווייה. לטענתה, בתחילה מכרה את הזהב שהיה ברשותה על מנת לשלם שכר דירה וכיום חברת "עמידר" מסייעת לה בתשלומים.

7. כמו כן טענה, כי העוררת 4 נמצאת עמה כל הזמן, העוררת 3 מגיעה אליה בחופשות וכי העוררת מגיעה אליה כל חודשיים או שלושה חודשים. לדבריה, מתקיימים זיונים בביהמ"ש לעניין אפטרופסות על בנותיה. עוד טענה העוררת, כי בחודשים יוני ויולי 2011 שכרו היא ומר [REDACTED] בית בבית סאחור וכי לאחר מכן עברה להתגורר עם דודיה לזמן קצר. עוד לטענתה, היא ומר [REDACTED] טרם התגרשו וייתכן כי יחזרו להיות יחד. ביום 21.02.12 נולדה לעוררת ולמר [REDACTED] העוררת 5. ביום 01.03.12 התקבלה פניה מבי"כ העוררת במסגרתה נתבקש המשיב לעדכן כאשר בקשתה של העוררת להסדרת מעמדה בישראל מועברת לוועדה הבינמשרדית. ביום 05.03.12 נשלחה הודעת עדכון חנוגעת לשינויים שחלו במצבה של העוררת, בין היתר, אודות פסיקת ביהמ"ש בנוגע לקבלת חזקה של העוררת על בנותיה וכן אודות תשלום מזונות של מר רדאידה לעוררת.

8. ביום 13.08.12 נשלח מכתב מטעם המשיב לבי"כ העוררת במסגרתו נתבקשה העוררת להגיש בקשה להסדרת מעמדה בישראל הכוללת תשלום אגרה בסך של 175 ₪. ביום 26.01.13 הגישה העוררת בקשה להסדרת מעמדה בישראל מטעמים הומניטריים. עוד באותו היום נערך לעוררת ראיון במסגרתו עלה כי העוררת ומר [REDACTED] חיים בנפרד וכי לעיתים הוא בא לקחת את הבנות ולראות אותן, אך עדיין אין בניהם הסכם. עוד לדבריה, היא ומר [REDACTED] אינם מתכוונים להתגרש. לטענתה, מתגוררת כיום בעיסאווייה. ביום 23.03.14 נדון עניינה של העוררת בפני הוועדה הבינמשרדית, ומנכ"ל המשיב מצא לנכון לאמץ את המלצת חברי הוועדה ולאשר לעוררת רישיון ארעי מסוג א/5 למשך שנתיים – שנה בכל פעם. עוד הוחלט, כי בתום תקופה זו ייבחן המשך מעמדה של העוררת בישראל בכפוף לנסיבות העדכניות ורלוונטיות.

9. ביום 29.04.14 נשלחה לעוררת החלטתו של מנכ"ל המשיב. לאחר ההחלטה דלעיל, הוארך רישיון שהייתה של העוררת מסוג א/5 וזאת מטעמים הומניטריים. ביום 22.02.16 הגישה העוררת בקשה לקבלת מעמד קבע בישראל. ביום 17.04.16 נערך לעוררת ראיון במסגרתו טענה העוררת, בין היתר, כי היא מתגוררת בעיסאווייה יחד עם בנותיה בדירה שכורה. כי הבנות אינן רואות את אביהן הרבה וכי היו אצלו בחופשת האביב. עוד לדבריה, היא ומר [REDACTED] לא יחזרו לחיות יחד. ביום 03.05.16 התגרשו העוררת ומר [REDACTED] ביום 16.05.16 ניתנה החלטת ראש דסק מרכז במטה המשיב לפיה לא נמצא מקום להעניק לעוררת מעמד קבע, זאת מאחר ולא הוכחו שינויים בנסיבות הבקשה ולא עלו טעמים

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

הומניטריים מיוחדים המצדיקים מתן מעמד קבע. עוד נקבע כי בשלב זה יוארך רישיון שהייתה של העוררת מסוג א/5 בשנה נוספת.

10. ביום 30.05.06 נשלח מכתב לב"כ העוררת כי בהתאם להחלטה לעיל, על העוררת לפנות ללשכת המשיב לשם קבלת רישיון ישיבה בישראל מסוג א/5 לשנה נוספת. ביום 01.06.16 הוארך רישיון שהייתה של העוררת בשנה נוספת. ביום 09.04.17 וביום 08.05.17 פנה ב"כ העוררת למטה המשיב בבקשה לקבלת החלטה בנוגע לערר שלטענתו הוגש עוד ביום 07.06.16. ביום 05.06.17 הודע לב"כ העוררת כי עליו להעביר את הפנייה באמצעות לשכת המשיב במזרח ירושלים. באותו היום, 05.06.17, הוגש ערר 3081-17 לביה"ד לעררים בירושלים שעניינו אי מתן מענה לערר הפנימי.

11. ביום 06.08.17 ניתן פסק דין בערר 3081-17, במסגרתו נקבע כי הערר נמוחק וזאת מאחר והוסכם כי הערר הפנימי לא הוגש בפני הגורם המוסמך לדון בו. ביום 04.09.17 הוגש ערר פנימי. ביום 08.01.18 הוגש ערר 1158-18 לביה"ד לעררים בירושלים שעניינו אי מתן מענה לערר הפנימי אשר הוגש. ביום 13.02.18 ניתנה החלטת ראש תחום אשרות וזרים במטה המשיב לפיה לאחר בחינה חוזרת של הבקשה תוך התייחסות לטענות אשר הועלו בערר הוחלט לדחותו. ביום 18.03.18 ניתן פסק דין בערר 1158-18 לפיו הערר נמוחק לנוכח מתן ההחלטה מיום 13.02.18. העוררים לא השלימו עם החלטת הדחייה ומכאן הערר שבפניי.

דיון והכרעה

12. השאלה שבח נדרשת להכרעה במסגרת הערר דנן הינה האם החלטת המשיב שלא לשדרג את מעמדה של העוררת או לכל הפחות, לקבוע לוח זמנים מוגדר לשדרוג המעמד, עומדת במתחם הסבירות? בהחלטת מנהלת תחום אשרות וזרים של המשיב נקבע, כי בקשת העוררת לשדרוג מעמד אינה עומדת בדרישות הסף. לשדרוג מעמד לתושבות קבע, היות והמעמד שניתן לעוררת החל מחודש 3/14 לא ניתן מכוח נוהל המאפשר בסיומו שדרוג, כי אם מכוח החלטתה של הוועדה הבינמשרדית, קרי החלטה שהינה הומניטרית במהותה וחריגה. עוד נכתב בהחלטת המשיב, כי גם בבחינת יתר נימוקי הבקשה, לא נמצא כי קיים שינוי מהותי בנסיבות ההומניטריות המצדיק שדרוג מעמד לקבע או לחילופין העברת הבקשה לדיון בוועדה הבינמשרדית בשנית בשלב זה. כמו כן, צוין כי המעמד הנוכחי בו שוחה העוררת, מקנה לה כל הזכויות הסוציאליות הניתנות ע"י מדינת ישראל. על כן, מנהלת תחום אשרות וזרים החליטה לדחות את הערר, וקבעה כי בחודש מאי 2018 ייבחן המשך מעמדה של העוררת בהתאם לנסיבות הרלבנטיות. אכן, מעמדה נבחן בחודש מאי 2018, ואז גם הוארכה אשרת ארעי (א/5) של העוררת לשנה נוספת עד ליום 06.05.19.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

13. לאחר שעיינתי בכל מסמכי התיק, שמעתי את טענות הצדדים, וכן שקלתי את השיקולים הרלבנטיים, מסקנתי הינה כי יש להתערב בהחלטת המשיב. אכן חלוף הזמן מאז קבלת מעמד ארעי א/5 הומניטרי אין בו כשלעצמו על מנת להצדיק את שדרוג המעמד לרישיון לישיבת קבע, אולם חלוף הזמן צריך להוות שיקול חשוב במכלול השיקולים שיש לשקול לצורך ההכרעה בשאלה האם תגיעה העת לשדרג מעמד במסגרת בחינה הומניטרית. שכן, ככל ששהייתו בישראל של מבקש שדרוג המעמד ארוכה יותר, כך באופן טבעי מעמיקים זיקותיו לישראל, זאת כמובן, בהיעדר ראיות לסתור. עמדתו של המשיב לפיה לצורך השדרוג חייב להתרחש שינוי נסיבות, ובהעדרן, מבקש השדרוג חייב להציג קיומם של טעמים הומניטריים חריגים המקימים עילח לשדרוג המעמד, מעוררת קושי לא מבוטל ולמעשה משאירה את מבקש השדרוג שנים ארוכות בחוסר וודאות לגבי עתידו בישראל. גישה זו לפיה מצופה ממי שקיבל מעמד מכוח הליך הומניטרי לשהות בישראל לתקופות בלתי מוגבלות בזמן בהליכי מבחן, ללא שדרוג מעמד, הינה זרה למטריה שעניינה מעמד בישראל, בה מעוגנים הליכים ובהם מתווה עם התחלה, אמצע וסוף.

14. בנסיבות המקרה, העוררת שוהה בארץ מאז 2003. מעמד ארעי הומניטרי ניתן לה בחודש מרץ 2014. דהיינו, בעת מתן החלטת המשיב הנתקפת בערר דנן שהתה העוררת במעמד א/5 הומניטרי תקופה של כ-4 שנים. לעוררת ארבע בנות תושבות קבע, כאמור לעיל, אשר השתלבו במסגרות חינוכיות בארץ. מסכים אני עם טענת העוררים, כי חוסר הוודאות והארעיות בנוגע למעמדה של העוררת פוגע גם בתחושת היציבות והביטחון של הבנות הקטינות. מנגד, מוכן אני לקבל את עמדת המשיב כי לא היה מקום במועד מתן ההחלטה בערר הפנימי לשדרג מיד את מעמדה של העוררת למעמד של תושבת קבע, אולם בשל העובדה כי מרכז חייה של העוררת ובנותיה נמצא בישראל (טענת המשיב כי מקום מושבה של העוררת משתנה פעם ברשות ופעם בישראל כלל לא הוכחה בפניי), ובשים לב לטובת הקטינות, וגם כדי להעניק תחושת יציבות לעוררת ובנותיה, מן הראוי היה כבר באותה ההחלטה לקבוע לוח זמנים מוגדר מראש לשדרוג מעמדה של העוררת בעתיד. חדבר לא נעשה בענייננו.

15. לאור כל האמור לעיל, הנני מקבל את הערר במובן זה כי הנני קובע שבמועד סיום אשרת תושב ארעי (א/5) של העוררת (קרי, ביום 6.05.19), ובהיעדר מניעה פלילית או ביטחונית כלשהי מעמדה של העוררת ישודרג למעמד של תושבת קבע, 30 יום לפני שדרוג מעמדה לתושבת קבע, תגיש העוררת בקשה מתאימה למשיב לצורך קבלת רישיון לישיבת קבע בישראל בהתאם לאמור בפסק דין זה.

מדינת ישראל

בית הדין לעררים לפי חוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952

16. הנני מורה למשיב לשלם לעוררים הוצאות משפט בסך של 3,000 ₪. ההוצאות ישולמו תוך 30 יום מהיום.

17. זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי בירושלים, בשבוע. כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 45 יום.

ניתן היום, כ' בחשוון תשע"ט, 29/10/2018 בהעדר הצדדים.

מר דורון דביר
בית הדין לעררים